مهندسی صنایع‌دستی نمدمالی هنوز مخاطبی جوان در استان دارد

بازدید از کارگاه‌های نمدمالی در روستای کهنه‌ده نشان می‌دهد که چگونه یک هنر کهن می‌تواند با طراحی امروزی و بازاریابی درست، زندگی تازه‌ای پیدا کند

گزارش از مهتاب رادمنش

کهنه‌ده، ۱۲ مهر ۱۴۰۲: ساعت هنوز به هفت صبح نرسیده که صدای کوبیدن چوب بر نمد از حیاط خانه‌ای در انتهای کوچه‌ای خاکی در روستای کهنه‌ده شنیده می‌شود. در این خانه، که سقف کاهگلی و دیوارهای کوتاه دارد، سه زن و یک مرد دور تشکی بزرگ نشسته‌اند و با دست و پا نمد را می‌مالند. هوا هنوز خنک است و بخار از دهان‌شان بیرون می‌زند. این کارگاه متعلق به خانواده‌ای است که دست‌کم چهار نسل است با پشم گوسفند کار می‌کند.

در سال‌های اخیر، بسیاری از روستاهای استان کوهپایه‌ای با کاهش جمعیت و فراموش‌شدن صنایع‌دستی‌های سنتی روبه‌رو بوده‌اند. جوان‌ها شهر را ترجیح داده‌اند و بازار برای بسیاری از کالاهای دست‌ساز محلی کوچک شده است. اما در کهنه‌ده وضع کمی متفاوت است. شمار کارگاه‌های فعال در سه سال گذشته از ۹ به ۱۴ رسیده و دست‌کم پنج نفر از اعضای آن زیر ۳۵ سال سن دارند. این تغییر تصادفی نبوده است.

مریم افشارنیا، که خود را «نمدمالی از نسل سوم» معرفی می‌کند، می‌گوید بزرگ‌ترین مشکل نه فروش، بلکه باور کردن به ارزش کار بود. او می‌گوید سال‌ها مجبور بود محصولش را به واسطه‌ای بفروشد که نام روستا را هم نمی‌دانست. «وقتی کلاه یا شال را با برچسب شهری می‌دیدم، قیمتش سه برابر چیزی بود که ما گرفته بودیم.» به همین دلیل، او و همسرش تصمیم گرفتند مستقیم کار کنند، حتی اگر فروش کمتر شود.

این تصمیم ساده نبود. در ابتدا، آن‌ها مجبور شدند بخش بزرگی از درآمد را دوباره در کارگاه سرمایه‌گذاری کنند. ابزار بهتر، قالب‌های دقیق‌تر و حتی یک دستگاه نمدمالی برقی که کار را سبک‌تر می‌کند. مریم می‌گوید همسایه‌ها در ابتدا فکر می‌کردند آن‌ها دیوانه شده‌اند که به چیزی دل بسته‌اند که «مد نیست». اما امروز همان همسایه‌ها برای کمک به کارگاه نوبت می‌گیرند.

بخش مهمی از این تغییر به طراحی برمی‌گردد. نمدمالی سنتی کهنه‌ده بیشتر شامل کلاه‌های بلند، گیوه‌های نمدی و فرش‌های زمینی بود. امروز، همان تکنیک‌ها برای کیف‌های دوشی، کفش‌های خانه، جانماز سفری و حتی کاور لپ‌تاپ استفاده می‌شود. مریم افشارنیا می‌گوید هیچ‌کدام از این طرح‌ها را از روی کار دیگران کپی نکرده‌اند. «ما فقط از چیزی شروع کردیم که بلد بودیم، بعد کم‌کم یاد گرفتیم چه چیزی را دوست دارند و چه چیزی را نه.»

فروش اصلی این کارگاه‌ها اکنون از طریق سفارش‌های اینترنتی است. آن‌ها صفحه‌ای در شبکه‌های اجتماعی دارند و عکس‌های کار را همراه با توضیح درباره نحوه ساخت منتشر می‌کنند. بسته‌بندی هم با دقت انجام می‌شود، چون بسیاری از مشتری‌ها از شهرهای دور خرید می‌کنند و انتظار دارند هدیه‌ای درست و سالم دریافت کنند. هزینه ارسال گاهی بیشتر از قیمت کالا می‌شود، اما هیچ‌کس گله نمی‌کند.

با این حال، همه‌چیز بی‌دردسر نیست. زمستان‌ها سرد است و کارگاه بدون بخاری کار نمی‌کند. تهیه پشم خوب هم هر سال سخت‌تر می‌شود، چون تعداد گوسفندهای منطقه کم شده است. برخی از اعضا می‌گویند دوست دارند کار را گسترش دهند، اما نمی‌خواهند کیفیت قربانی سرعت شود. به همین دلیل، هنوز هیچ‌کدام حاضر نشده‌اند کارگاه را به یک کارخانه کوچک تبدیل کنند.

برای بسیاری از جوان‌ها، این شغل تنها راه ماندن در روستا نیست، بلکه راهی برای زندگی کردن با معنا است. مریم افشارنیا می‌گوید: «وقتی یک کلاه را تمام می‌کنم و می‌بینم کسی در شهر دیگر آن را سر می‌کند، حس می‌کنم چیزی از خودم را فرستاده‌ام.» شاید همین حس، بیش از هر آمار رسمی، نشان دهد که نمدمالی در کهنه‌ده هنوز زنده است.

(ادامه‌ی گزارش در صفحه‌ی ۸)

نمایشگاه عکس‌های تازه از مهتاب رادمنش در گالری آینه‌کار

نمایشگاه عکس مهتاب رادمنش با عنوان «مکث‌های کوتاه» از ۱۲ تا ۲۶ آبان‌ماه در گالری آینه‌کار برپا است. او ۴۲ عکس تازه از کوچه‌های قدیمی شهر و چهره‌های آشنا را در این نمایشگاه گذاشته است. ورودی رایگان است.

ثبت‌نام کلاس‌های زمستانی خانه‌ی فرهنگ نارون‌بن آغاز شد

ثبت‌نام کلاس‌های زمستانی خانه‌ی فرهنگ نارون‌بن از ۱۵ آبان آغاز می‌شود. این کلاس‌ها شامل نقاشی، خوشنویسی، گیتار و کارگاه کاغذسازی است. مدت دوره‌ها ۸ هفته و هزینه‌ها بین ۱۲۰ تا ۲۵۰ هزار تومان تعیین شده است.

کتابخانه‌ی عمومی نارون‌بن ساعت کار خود را تغییر داد

کتابخانه‌ی عمومی نارون‌بن از ۱ آبان ساعت کار خود را تغییر داد. این کتابخانه اکنون از ساعت ۸ صبح تا ۸ شب باز است و جمعه‌ها تعطیل است. مدیر کتابخانه گفت این تغییر به درخواست دانش‌آموزان انجام شده است.

ثبت‌نام کلاس‌های زمستانی خانه‌ی فرهنگ نارون‌بن آغاز شد

ثبت‌نام کلاس‌های زمستانی خانه‌ی فرهنگ نارون‌بن از ۱۵ آبان آغاز می‌شود. این کلاس‌ها شامل نقاشی، خوشنویسی، گیتار و کارگاه کاغذسازی است. مدت دوره‌ها ۸ هفته و هزینه‌ها بین ۱۲۰ تا ۲۵۰ هزار تومان تعیین شده است.

کتابخانه‌ی عمومی نارون‌بن ساعت کار خود را تغییر داد

کتابخانه‌ی عمومی نارون‌بن از ۱ آبان ساعت کار خود را تغییر داد. این کتابخانه اکنون از ساعت ۸ صبح تا ۸ شب باز است و جمعه‌ها تعطیل است. مدیر کتابخانه گفت این تغییر به درخواست دانش‌آموزان انجام شده است.

نمایشگاه عکس‌های تازه از مهتاب رادمنش در گالری آینه‌کار

نمایشگاه عکس مهتاب رادمنش با عنوان «مکث‌های کوتاه» از ۱۲ تا ۲۶ آبان‌ماه در گالری آینه‌کار برپا است. او ۴۲ عکس تازه از کوچه‌های قدیمی شهر و چهره‌های آشنا را در این نمایشگاه گذاشته است. ورودی رایگان است.

مهندسی صنایع‌دستی نمدمالی هنوز مخاطبی جوان در استان دارد

بازدید از کارگاه‌های نمدمالی در روستای کهنه‌ده نشان می‌دهد که چگونه یک هنر کهن می‌تواند با طراحی امروزی و بازاریابی درست، زندگی تازه‌ای پیدا کند

گزارش از مهتاب رادمنش

کهنه‌ده، ۱۲ مهر ۱۴۰۲: ساعت هنوز به هفت صبح نرسیده که صدای کوبیدن چوب بر نمد از حیاط خانه‌ای در انتهای کوچه‌ای خاکی در روستای کهنه‌ده شنیده می‌شود. در این خانه، که سقف کاهگلی و دیوارهای کوتاه دارد، سه زن و یک مرد دور تشکی بزرگ نشسته‌اند و با دست و پا نمد را می‌مالند. هوا هنوز خنک است و بخار از دهان‌شان بیرون می‌زند. این کارگاه متعلق به خانواده‌ای است که دست‌کم چهار نسل است با پشم گوسفند کار می‌کند.

در سال‌های اخیر، بسیاری از روستاهای استان کوهپایه‌ای با کاهش جمعیت و فراموش‌شدن صنایع‌دستی‌های سنتی روبه‌رو بوده‌اند. جوان‌ها شهر را ترجیح داده‌اند و بازار برای بسیاری از کالاهای دست‌ساز محلی کوچک شده است. اما در کهنه‌ده وضع کمی متفاوت است. شمار کارگاه‌های فعال در سه سال گذشته از ۹ به ۱۴ رسیده و دست‌کم پنج نفر از اعضای آن زیر ۳۵ سال سن دارند. این تغییر تصادفی نبوده است.

مریم افشارنیا، که خود را «نمدمالی از نسل سوم» معرفی می‌کند، می‌گوید بزرگ‌ترین مشکل نه فروش، بلکه باور کردن به ارزش کار بود. او می‌گوید سال‌ها مجبور بود محصولش را به واسطه‌ای بفروشد که نام روستا را هم نمی‌دانست. «وقتی کلاه یا شال را با برچسب شهری می‌دیدم، قیمتش سه برابر چیزی بود که ما گرفته بودیم.» به همین دلیل، او و همسرش تصمیم گرفتند مستقیم کار کنند، حتی اگر فروش کمتر شود.

این تصمیم ساده نبود. در ابتدا، آن‌ها مجبور شدند بخش بزرگی از درآمد را دوباره در کارگاه سرمایه‌گذاری کنند. ابزار بهتر، قالب‌های دقیق‌تر و حتی یک دستگاه نمدمالی برقی که کار را سبک‌تر می‌کند. مریم می‌گوید همسایه‌ها در ابتدا فکر می‌کردند آن‌ها دیوانه شده‌اند که به چیزی دل بسته‌اند که «مد نیست». اما امروز همان همسایه‌ها برای کمک به کارگاه نوبت می‌گیرند.

بخش مهمی از این تغییر به طراحی برمی‌گردد. نمدمالی سنتی کهنه‌ده بیشتر شامل کلاه‌های بلند، گیوه‌های نمدی و فرش‌های زمینی بود. امروز، همان تکنیک‌ها برای کیف‌های دوشی، کفش‌های خانه، جانماز سفری و حتی کاور لپ‌تاپ استفاده می‌شود. مریم افشارنیا می‌گوید هیچ‌کدام از این طرح‌ها را از روی کار دیگران کپی نکرده‌اند. «ما فقط از چیزی شروع کردیم که بلد بودیم، بعد کم‌کم یاد گرفتیم چه چیزی را دوست دارند و چه چیزی را نه.»

فروش اصلی این کارگاه‌ها اکنون از طریق سفارش‌های اینترنتی است. آن‌ها صفحه‌ای در شبکه‌های اجتماعی دارند و عکس‌های کار را همراه با توضیح درباره نحوه ساخت منتشر می‌کنند. بسته‌بندی هم با دقت انجام می‌شود، چون بسیاری از مشتری‌ها از شهرهای دور خرید می‌کنند و انتظار دارند هدیه‌ای درست و سالم دریافت کنند. هزینه ارسال گاهی بیشتر از قیمت کالا می‌شود، اما هیچ‌کس گله نمی‌کند.

با این حال، همه‌چیز بی‌دردسر نیست. زمستان‌ها سرد است و کارگاه بدون بخاری کار نمی‌کند. تهیه پشم خوب هم هر سال سخت‌تر می‌شود، چون تعداد گوسفندهای منطقه کم شده است. برخی از اعضا می‌گویند دوست دارند کار را گسترش دهند، اما نمی‌خواهند کیفیت قربانی سرعت شود. به همین دلیل، هنوز هیچ‌کدام حاضر نشده‌اند کارگاه را به یک کارخانه کوچک تبدیل کنند.

برای بسیاری از جوان‌ها، این شغل تنها راه ماندن در روستا نیست، بلکه راهی برای زندگی کردن با معنا است. مریم افشارنیا می‌گوید: «وقتی یک کلاه را تمام می‌کنم و می‌بینم کسی در شهر دیگر آن را سر می‌کند، حس می‌کنم چیزی از خودم را فرستاده‌ام.» شاید همین حس، بیش از هر آمار رسمی، نشان دهد که نمدمالی در کهنه‌ده هنوز زنده است.

(ادامه‌ی گزارش در صفحه‌ی ۸)

نمایشگاه عکس‌های تازه از مهتاب رادمنش در گالری آینه‌کار

نمایشگاه عکس مهتاب رادمنش با عنوان «مکث‌های کوتاه» از ۱۲ تا ۲۶ آبان‌ماه در گالری آینه‌کار برپا است. او ۴۲ عکس تازه از کوچه‌های قدیمی شهر و چهره‌های آشنا را در این نمایشگاه گذاشته است. ورودی رایگان است.

ثبت‌نام کلاس‌های زمستانی خانه‌ی فرهنگ نارون‌بن آغاز شد

ثبت‌نام کلاس‌های زمستانی خانه‌ی فرهنگ نارون‌بن از ۱۵ آبان آغاز می‌شود. این کلاس‌ها شامل نقاشی، خوشنویسی، گیتار و کارگاه کاغذسازی است. مدت دوره‌ها ۸ هفته و هزینه‌ها بین ۱۲۰ تا ۲۵۰ هزار تومان تعیین شده است.

کتابخانه‌ی عمومی نارون‌بن ساعت کار خود را تغییر داد

کتابخانه‌ی عمومی نارون‌بن از ۱ آبان ساعت کار خود را تغییر داد. این کتابخانه اکنون از ساعت ۸ صبح تا ۸ شب باز است و جمعه‌ها تعطیل است. مدیر کتابخانه گفت این تغییر به درخواست دانش‌آموزان انجام شده است.